

LATIN 1B

READING PACKET

ROMAN ROADS; ROMAN GLORY; ROMAN RACING

from “Our Latin Heritage Volume 1” by Lillian M. Hines

Adapted by Dr. Nelson

READING #1: APPIUS CLAUDIUS

(Adapted from OLH p 86)

Cornelia et pueri in Via Appia ambulabant. Cornelia pueris fabulas de aedificiis publicis et templis deorum dearumque narrabit.

Cornelia dixit: “Roma aedificia templaque clara habebat, sed Roma etiam multos et claros viros semper habebat. Fabulam de viro claro narrabo.”

Spencius rogavit: “In Via Appia nunc ambulamus. Quis Viam Appiam aedificavit?”

Cornelia dixit: “Appius Claudius, Romanus clarus, longam et bonam viam ad Capuam, oppidum Italiae, aedificavit. Sunt multae viae in Italia sed Via Appia **clarissima** est.”

“Appius Claudius etiam magnum et longum **aquaeductum** aedificavit.

Aquaeductus bonam aquam in Romam portabat. Via Appia et ruinae **aquaeductus** Appiani **hodie** manent. Ruinas **clare** videmus.”

Slappius rogavit: “Narrabisne de Appio Claudio, viro?”

Cornelia responsit: Romani **eum** “Appium Claudium Caecum” vocaverunt, quod, ubi antiquus erat, non videre potuit. Multa clara verba dixerat. Dixit “**quisque faber suae fortunae**”, clarum **proverbium**.

Notae:

Clarissima: most famous;

aquaeductum: aqueduct (accusative);

aquaeductus: aqueduct (first time nominative, second genitive);

hodie: today;

clare: clearly;

eum: him;

quisque: each;

faber: builder, maker, architect;

proverbium: proverb.

READING #2: Master Road Builders: The Via Appia

(Adapted from OLH p72)

Cornelius rogavit: Quis Viam Appiam paravit, Marce?

Marcus responsit: Appius Claudius, Romanus clarus, Viam Appiam paravit, **Romae** habitavit. **Hodie** post MM annos, Via Appia etiam est regina viarum Romanarum.

Cornelius rogavit: Cur erat Via Appia regina viarum?

Marcus dixit: Erat **prima** magna via in Italia. **Primo** ad oppidum Capuam, **postea** ad oppidum Brundisium **pertinebat**. Brundisium est prope aquam, non **longe** a Graecia. Multi **viatores** ex Italia in Graeciam saepe navigabant.

Cornelius rogavit: Cur Romani ad Graeciam venire cupiverunt?

Marcus responsit: **Tum** in Graecia erant multae **scholae** clarae. Romani **scholas** bonas Graeciae amabant. Multi viri Romani et pueri in **scholis** Graecis studebant. Linguam Graecam et templa et statuas et columnas amabant.

Cornelius rogavit: Nonne servi in Via Appia saepe laborabant?

Marcus dixit: Multi servi in Via Appia et Via Flaminia et in Via Latina laborabant. Impedimenta et **praedam** et frumentum ex provinciis in Italiam portabant. **Nuntii** etiam litteras et mandata ex Italia ad provincias et ex provinciis ad Italiam portabant. **Cras** fabulam de Via Sacra narrabo.

NOTAE:

Quis: Who?;   **Romae:** at Rome;   **Hodie:** Today;   **Cur:** Why?; **prima,** **primo:** first; **postea:** afterwards; **pertinebat:** was extending; **longe:** far; **viatores:** travelers;   **Tum:** then;   **schola. -ae f:** school;   **nonne:** surely (introduces a question expecting the answer yes);   **praedam:** plunder; **nuntii:** messengers; **cras:** tomorrow.

READING #3: Master Road Builders: The Via Sacra

(Adapted from OLH p 77)

Cornelius dixit: Salve Marce! **Quid agis hodie? Quo is?**

Marcus responsit: Salve Corneli! Ad Viam Sacram propero.

Cornelius rogavit: Ubi est Via Sacra? Estne longa et lata?

Marcus dixit: Non est longa, non est lata. Via antiqua est **angusta ac tortuosa** sed est clara.

Cornelius rogavit: **Cur** Via Sacra est clara, Marce?

Marcus responsit: Via Sacra a Colosseo per **Forum Romanum** ad **Capitolium** venit, et per viam ambulaverant multae pompe. **Pompe** Romanae erant spectacula magna et splendida. **Legiones** Romanae cum studio per Viam Sacram ad bella properaverant, et post bella **victores** per Viam Sacram in pompa ambulaverant.

Cornelius rogavit: Amaveruntne Romani pompas?

Marcus dixit: Romani magno cum studio pompas spectabant. Multi viri, feminae, liberi, in tabernis, aedificiis, viis steterant et **clamabant** “**Io triumph!** Io triumph!” In triumpho ambulabant viri clari. Legiones signa, servi tela et scuta portaverant. Multi **captivi** quoque in pompa fuerant.

Cornelius rogavit: Properavitne pompa per Forum Romanum?

Marcus dixit: In Foro Romano pompa steterat, et **imperator** viris magna praemia dedit. Pompa enim erat spectaculum splendidum in Via Sacra.

VOCABULARY:

Quid agis hodie: how are you doing today; **Quo is:** look on list 3 for **is**, and list 4 for **quo**; **angusta:** narrow; **tortuosa:** twisty; **Cur:** why; **Forum Romanum:** the Roman Forum (central square of the city); **Capitolium:** The Capitolium, the largest temple of Rome; **clamabant:** were shouting; **Pompa,-ae f:** parade. **Legiones:** legions; **victores:** victors, conquerors; **Io triumphi:** hurrah triumph!; **captivi:** captives; **imperator:** general;

READING #4: Master Road Builders of America

(Heavily adapted, OLH, p83)

Marcus dixit. Narra discipulis nunc de viis Americanis, **si placet**, Flavia.

Flavia responsit: **Certe**, In America viae sunt longae,, latae, sanae, et pulchrae. Vias **sordidas et angustas et tortuosas** non saepe habemus. In latis viis sunt multae **arbores**. Multi viri et feminae cum liberis in viis ambulare amant. Familiae Americanae per vias ab oppido ad oppidum properant.

Marcus rogavit. **Quis** vias bonas Americanas fecit?

Flavia responsit: **Praeses** Eisenhowerius magnas vias fecit; et vias “The Interstate Highway System” vocavit.

Marcus dixit: sed Romani **primi** vias firmas et duras aedificaverant.

Flavia dixit. Romani vias bonas aedificaverunt. **Hodie** viae antiquae sunt in Italia et in provinciis Romanis Europae, Asiae, et Africae. Etiam nunc bonae et firmae et durae sunt.

Marcus rogavit: Romani multas terras superaverunt. Superaveruntne Americani terras novas et **alienas**?

Flavia responsit: **Hodie** Americani non terras vincere cupiunt. Saepe barbaros adjuverunt atque saepe tyrannos multos deleverunt. Sed **cur** de **hoc** rogavisti? Est **nihil** de viis, **irrumator**.

Marcus responsit: Mea Culpa! Romani aut ambulabant aut in **equis** aut in carris in viis bonis properabant. Americani **simile** faciunt?

Flavia responsit: **Immo!** Americani **meliores quam** Romani! In **vehiculis mobilibus** ubique imus. **Modus** est **celerior, commodior** et **melior quam equus** aut carrus.

NOTAE:

Si placet: please (*if it pleases*); **certe:** certainly; **sordidas:** dirty; **angustas:** narrow; **tortuosas:** twisty; **arbores:** trees; **Quis:** who; **Praeses:** President; **primi:** first; **hodie:** today; **alienas:** foreign; **cur:** why; **hoc:** this; **nihil:** nothing; **irrumator:** jerk; **equis:** horses; **simile:** a similar thing; **Immo:** nay, rather!; **meliores:** better; **vehiculis mobilibus:** automobiles; **modus:** method; **celerior:** faster; **commodior:** more convenient; **melior:** better; **quam:** than; **equus:** a horse.

READING #5: The Glory of Ancient Rome, part 1

(Adapted from OLH, p90-91)

Paulus et Patricius cum amicis ad **Forum** Romanum properabant. Forum, magnum **spatium** oblongum inter **Capitolium** et **Palatinum**, in **medio** oppido prope **ripam** Tiberis erat. **Primo** Forum erat locus negoti, et undique parvae tabernae.

Postea Romani clari aedificia magna pulchraque ibi aedificaverunt. **Comitium** prope tabernas erat. In aedificio Marci Aemilii, Romani negotia publica curabant. Prope monumentum erat **Curia**, ubi senatores Romani **congregabant**. Non **longe** a Curia erant **Ara** dei Vulcani et Templum dei Jani et **carcer** et Rostra ubi multi viri clari **orationes** habebant. **Cicero** ibi populum Romanum de viris malis monebat.

Paulus et Patricius cum amicis per tempла et circum aedificia ambulaverunt. Templum Vestae in Foro erat. Ibi **sex** puellae, Virgines Vestales, **flammam** perpetuam Vestae semper servabant. Prope Templum Vestae stabat **atrium** ubi Virgines habitabant. Multae statuae Virginum Vestalium clararum ibi erant.

Notae:

Forum: *forum, town square, market place;* **spatium:** *space;* **Capitolium, Palatinum:** names of 2 of the hills of Rome; **medio:** *middle of;* **ripam:** *riverbank;* **Primo:** *at first;* **Postea:** *afterwards;* **Comitium:** *Assembly Field;* **curabant:** *were taking care of;* **Curia:** *Senate House, courthouse;* **congregabant:** *were gathering;* **longe:** *far;* **Ara:** *altar;* **carcer:** *prison;* **orationes:** *speeches;* **Cicero:** *Cicero, name of a famous Roman speaker;* **sex:** *six;* **flammam:** *flame;* **atrium:** *hall;*

READING #6: The Glory of Ancient Rome, part 2

(Adapted from OLH, p90-91)

Pueri Templum Saturni, dei agriculturae, et Templum pulchrum **Castoris** et **Pollucis** amabant. Castor et Pollux in bello Romanos adjuverant et Romam servaverant. Multi **nuntii** ad Rostra litteras e viris claris et e provinciis portabant. **Senatores nobiles** in **quadrigis**, feminae pulchrae in **lecticis**, agricolae cum equis et carris per Forum **cotidie** properabant. Puellae et pueri, magni et parvi, in viis et prope aedificia **Iudebant**.

Pueri vero aedificia splendida amabant et **bene** in memoria tenebant. Sed **quid** est **hodie** in Foro Romano? **Tristes** ruinas spectamus. Non jam viri et feminae in templis pulchris multos deos **adorant**. Non jam senatores superbi in Curia negotia publica **curant**. Non jam Romani clari e Rostris **orationes** habent. Liberi laeti inter ruinas **Iudunt**. Forum Romanum locus **desertus** est, sed ruinae pulchrae populis mundi gloriam Romae antiquae vere **proclamat**.

Notae

Catoris et Pollucis: of Castor and Pollux; **nuntii:** messengers; **senatores nobiles:** noble senators; **quadrigis:** chariots; **lecticis:** litters; **cotidie:** every day; **Iudebant:** used to play; **bene:** well; **quid:** what; **hodie:** today; **tristes:** sad; **adorant:** adore; **curant:** take care of; **orationes:** speeches; **Iudunt:** play; **desertus:** deserted; **proclamat:** proclaim.

READING #7: A Day at the Races Part-1

(Adapted from OLH, page 101)

“Cur properas, Sexte? Quo **vadis?**”

“Ad Circum Maximum et ad **certamen quadrigarum** proper, Fabi. Vinicius, **notus** filius **consul**, populo ludos **hodie** dabit, et equos **nigros** videbimus, si properavimus. Locum altum **desidero** unde **equos** videre potero. Propera, Fabi, si placet.”

“nunc in arena adsumus. **Quis** Circum Maximum aedificavit, Sexte?” rogavit Fabius.

“Tarquinius Priscus, **quintus rex** Romanus—ut fama est—Cirum Maximum aedificavit.” Respondit Sextus.

“Vide! Arena longa **angusta**que est equis et quadrigis **idonea**. Circus Maximus est **similis stadio** ubi sunt multa **subsellia**.”

“Cur longus murus in **media** arena est?”

“**Spina** est. Non est alta, sed arena dividit. Prope **terminum** spinae sunt metae. Metae sunt **tres** altae columnae. Super spinam multas statuas aurigarum et equorum notorum videre potes. **Judices** super spinam prope metas stabunt.”

“Ubi sunt quadrigae?” iterum iterumque rogavit Fabius.

“Mox **pompam** videbimus/ Paene semper ante certamen est pompa.” **Nuntiavit** Sextus.

Tum subito viri et pueri stabant et **clamabant**: “**Io Pompa! Io Pompa!**” Per portam ambulabat pompa. In pompa erat Vinicius, consul filius, Populo ludos dabat. Post Vinicium dominus ludorum et viri clari **procedebant**. Servi **simulacra** deorum et statuas aurigarum notorum portabant. (**Cras** fabulam certaminis narrabo.)

NOTAE:

Angustus, -a, -um: narrow	Procedo, procedere: advance
Certamen (genitive certaminis) n.: contest	Quadriga, -ae f.: chariot
Clamo, clamare: to shout	Quintus, -a, -um: fifth
Consul (genitive consulis) m.: consul (Roman President)	Quis: who?
Cras: tomorrow	Rex (genitive regis) m.: king
Cur: why?	Simulacrum, -I n.: images
Desidero, desidere: I desire	Spina, -ae f: Spine
Equus, equi m.: horse	Subito: suddenly
Hodie: today	Subsellium, -I, n: seat
Io: Yo!	Terminus, -I m: end
Idoneus, -a, -um: suitable	Tum: then
Judices: judges	Tres: three
Niger, nigra, nigrum: black	Vado, vadere: to go
Notus, -a, -um: well-known, famous	
Nuntio, nuntiare: announce	
Pompa, -ae f.: parade	

READING #8: A DAY AT THE RACES PART-2

(Adapted from OLH, page 106)

Prope terminum pompa erant aurigae, **competitores** in certamine. In quadrigis stabant. **Primus** auriga **tunicam albam** et equos nigros, **secundus** tunicam **rubrum** et equos albos habebat.

Circum arenam procedebat pompa splendida. **Cunti** spectatores stabant ac clamabant. Per horam initium certaminis **exspectaverant**. Mox judices super spinam sedebant. Vinicius post longam **moram** stetit. Dominus ludorum **mappam** albam **levavit**. Quadrigae in arenam et ad metas **volaverunt**. Cuncti aurigae atque equos **incitabant**: “Io Afer! Io Syre! Io Lyde! Io Publi!”

Per **septem spatia** equi et quadriage atque aurigae iterum iterumque circum spinam volaverunt. Magnum erat **periculum** aurigarum ad metas. Nunc Afer et Publius sunt **primi**! “Io Afer! Incita equos!” clambant pueri.

Mox Afer primum locum obtinere temptabat. Intervallum inter quadrigas erat non magnum. Publius equos magna cum arte agebat. Subito, **rota** quadrigarum **fregit**. Afer in terram cecidit. Publius primus **calcem transit**. **Finis** certaminis erat.

Dominus ludorum Publio praemia dedit. Servi Afrum ex arena portaverunt, sed **vulnera** non magna erant. Hodie mala erat Fortuna; victoriam Afer non habebat, sed cras iterum **temptabit** et victor **fortasse** erit. Sextus et Fabius victoriam Publi non **probaverunt** quod amici Afro erant. Cras in ludo pueri esse debent. (et ubi dico ludum, est ludum, non ludum).

NOTAE:

Please note, that many of the words found in this reading, were also found in Day at the Races part 1, those new words are NOT repeated here, you must look back there.

Albus, -a, -um: white	Probo, probare: to approve
Calcem transit: he crosses the chalkline	Rota, -ae f: wheel
Competitores: competitors	Ruber, rubra, rubrum: red
Cunctus, -a, -um: all	Secundus, -a, -um: second
Exspecto, -are: expect, wait for	Septem: seven
Finis: end	Spatium, -I n.: spaces
Fortasse: perhaps	Tempo, temptare: to try
Frango, frangere, fregi, fractus: break	Tunica, -ae f.: tunic
Incito, incitare:	Volo, volare: to fly
Levo, levare:	Vulnera: wounds
Mappa, -ae f: napkin, handkerchief	
Mora, -ae f: a delay	
Periculum, -I n.: danger	
Primus, -a, -um: first	